

6. szttenderd: Viselkedési problémák

Az idősök otthonaiban elsősorban a krónikus pszichiátriai megbetegedések, személyiség zavarok, szenvedélybetegségek, időskori szellemi hanyatlás vezethetnek az intézményi életet megnehezítő, esetenként szakellátást igénylő viselkedési zavarokhoz.

Az előgondozás során, az életút megismerésekor a korábban esetlegesen már előfordult pszichiátriai megbetegedések, szenvedélybetegségek ismerete különösen fontos. Krónikus állapotok esetén a rendszeres szakorvosi kontroll biztosítása elengedhetetlen; esetenként speciális gerontopszichiátriai ismeretekre van szükség a kiegyensúlyozott állapot fenntartásához. A mentálhigiénés team a gondozási tervek felülvizsgálata során figyelmet fordít a kognitív képességekre, monitorozza a változásokat.

- A mentálhigiénés munkatárs(ak) fordítsanak különös figyelmet arra, hogy a kevésbé aktív, mozgásukban vagy más vonatkozásban akadályozott lakók is a képességeiknek megfelelően, tartalmasan tölthessék napjaikat és részt vehessenek a közös kulturális programokon.
- A mentálhigiénés szakember közreműködik a lakók közötti konfliktusok kezelésében, feldolgozásában.
- A gondozói team idejében felismeri a kóros hangulati változást, agresszivitás jeleit és a szakorvosi beavatkozás szükségességét.
- Amennyiben cselekvőképességet érintő gondnokság alatt áll az ellátott, úgy mindenképpen a törvényes képviselővel együtt keresik a megfelelő ellátási megoldásokat.
- Az ellátottak számára megfelelő tájékoztatást kell nyújtani a szellemi hanyatlással és esetenként viselkedészavarokkal járó betegségekről, hogy az egészségesen idősödő emberek megértsék és képesek legyenek tolerálni a demenciával küzdő lakók esetleges viselkedési zavarait és az együttélés nehézségeit.
- A hozzátartozókkal való folyamatos kapcsolattartás során a személyiségváltozást, kognitív hanyatlást jelezni kell.
- Az egyéni, vagyis személyre szóló gondozási (és tevékenységi vagy aktivitási) terv készítése során a mentálhigiénés munkatársak, a team figyelembe veszi a lakó mentális állapotát, az esetleges veszélyeztető állapot kialakulásának lehetőségét
- Amennyiben az idős, mentális állapota miatt már nem képes véleményét kinyilvánítani, úgy a gondozási tervet összeállító team a terv megvalósítása során szoros kontrollt gyakorol az ellátási tevékenységre, amely során az igénybevevő metakommunikatív, verbális jelzéseit, állapotváltozását fokozott figyelemmel kísérik. (Kapcsolódás: a demens idősekre vonatkozó sztenderdhez)
- Az intézmény kidolgozza a rendkívüli, illetve veszélyhelyzet kezelésének tervét.
- Rendszeres továbbképzéseken és esetmegbeszéléseken, belső képzéseken megtörténik a lehetséges veszélyhelyzetek elemzése.

Összefoglaló táblázat – kritériumok, indikátorok és források

Kritérium	Indikátor	Forrás
Kiegyensúlyozott mindennapi élet van az intézményben.	Veszélyhelyzetek előfordulási gyakorisága, dolgozói és hozzátartozói elégedettségi vizsgálatok.	Dokumentáció
Veszélyhelyzetek elhárítása szakszerű.	Veszélyhelyzet elhárításának lehetőségét, a beavatkozások sorrendjét a munkatársak ismerik.	Szabályzat